БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Газрын харилцаа, хот байгуулалтын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2022/148/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2022 оны 02 дугаар сар	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат Утас:70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер А.Цээням Утас: 70442424 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Ахлах аудитор М.Алтантуяа Утас: 80112188 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 9
3. Аудитын тайлан 10
3.1 Ерөнхий зүйл 10
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11
3.4 Материаллаг байдал 11
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 11
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 12
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 13
3.8 Аудитын гол асуудал 13
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 13
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 13
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 14
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 14
4. Аудитын илрүүлэлт 14
4.1 Залруулсан алдаа 14
4.3 Зөвлөмж 15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 15

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
МУЕА	Монгол Улсын Ерөнхий аудитор
ТӨБЗГ ТБОНӨХБАҮХАТХ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт
ГЗБГЗЗГ	Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн газар
ГХБХБГ	Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
64101 Баянхонгор аймаг,
Баянхонгор сум, Номгон баг
Утас, факс 7044 2584
E-mail; bayankhongor@audit.gov.mn
2022.02.16 № 2/05

танай ______________ -ны № ______________ -т

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА Д.АЛТАНГЭРЭЛ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянхонгор аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх

0050?0185

үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**46,286,363.42**	**32,586,144.42**
33	**АВЛАГА**	5,500,000.00	00.00
335	**Бусад авлага**	5,500,000.00	00.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	5,500,000.00	00.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	40,786,363.42	32,586,144.42
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	55,346.00	55,346.00
354	**Хангамжийн материал**	40,731,017.42	32,530,798.42
35410	Бичиг хэргийн материал	2,290,700.00	809,700.00
35420	Аж ахуйн материал	7,742,300.00	1,994,300.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	5,250,000.00	5,250,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,200,087.42	87.42
35470	Бусад хангамжийн материал	24,247,930.00	24,476,711.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**470,916,942.08**	**567,803,518.65**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	470,916,942.08	567,803,518.65
392	**Биет хөрөнгө**	448,362,608.94	537,186,685.34
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	195,394,386.72	195,394,386.72
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,195,244.83	-14,896,200.55
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	240,191,750.00	172,700,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-91,594,527.82	-39,761,111.18
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	374,037,949.31	327,430,318.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-273,873,273.84	-120,602,678.36
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	31,287,773.00	35,483,793.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-16,886,203.60	-18,561,822.29
393	**Биет бус хөрөнгө**	22,554,333.14	30,616,833.31
39301	Програм хангамж	1,790,000.00	1,580,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,760,666.86	-988,166.69
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	22,525,000.00	30,025,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**517,203,305.50**	**600,389,663.07**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**175,000.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	00.00	175,000.00
413	**Өглөг**	0.00	175000.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	175,000.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**517,203,305.50**	**600,214,663.07**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	517,203,305.50	600,214,663.07
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	328,802,027.70	328,802,027.70
51101	Өмч: - төрийн	328,802,027.70	328,802,027.70
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	124,595,322.53	209,518,515.62
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	124,595,322.53	126,507,158.05
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	83,011,357.57
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	63,805,955.27	61,894,119.75
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**517,203,305.50**	**600,389,663.07**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

төгрөгөөр

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,444,172,299.65**	**836,892,339.36**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**630,522,937.67**	**247,119,601.36**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	630,522,937.67	247,119,601.36
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	630,522,937.67	71,084,233.36
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	569,223,244.00	71,084,233.36
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	61,299,693.67	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**261,368,761.98**	**62,510,838.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	552,280,600.00	527,261,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	232,575,861.98	30,967,768.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,000,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000,000.00	3,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	227,575,861.98	27,967,768.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	28,792,900.00	30,124,570.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	28,792,900.00	30,124,570.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	00.00	1,418,500.00
133003	Хөрөнгийн	00.00	1,418,500.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,268,203,104.59**	**753,880,981.79**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,268,203,104.59**	**753,880,981.79**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	614,089,614.01	670,484,636.43
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	406,478,073.66	406,195,742.53
210101	Үндсэн цалин	297,324,521.66	405,240,869.86
210102	Нэмэгдэл	86,526,899.00	380,872.67
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,880,100.00	574,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	11,746,553.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	53,169,354.76	52,514,561.47
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,814,947.02	36,422,430.84
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,180,008.62	4,108,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,246,499.68	2,965,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	811,599.69	753,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,116,299.75	8,264,830.63
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	21,212,513.00	22,304,500.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,425,496.00	2,438,480.00
210302	Түлш, халаалт	16,351,057.00	17,430,060.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,435,960.00	2,435,960.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	22,535,181.00	26,882,379.00
210401	Бичиг хэрэг	5,649,000.00	8,229,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11,843,150.00	8,855,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	479,600.00	713,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,337,400.00	3,353,800.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	00.00	468,240.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	3,226,031.00	5,262,439.00
2105	**Нормативт зардал**	396,000.00	192,500.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	396,000.00	192,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	00.00	9,067,570.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	444,500.00
210604	Урсгал засвар	00.00	8,623,070.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,747,000.00	15,910,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,747,000.00	15,910,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	27,367,689.98	29,145,724.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	26,787,661.98	28,561,124.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	99,000.00	99,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	268,900.00	268,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	212,128.00	216,700.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	78,183,801.61	108,271,159.43
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,960,815.67	19,568,468.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	42,222,985.94	88,702,691.43
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	654,113,490.58	83,396,345.36
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	15,524,111.00	3,016,000.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	39,902.00	00.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	3,341,609.00	3,016,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,142,600.00	00.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	544,723,244.00	75,773,077.36
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	544,649,244.00	75,773,077.36
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	7,580,387.00	00.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,580,387.00	00.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	86,285,748.58	4,607,268.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,285,748.58	4,607,268.00
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	70,000,000.00	00.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**175,969,195.06**	**83,011,357.57**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**175,969,195.06**	**83,011,357.57**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	328,802,027.70	63,805,955.27	-51,373,872.53	341,234,110.44
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**328,802,027.70**	**63,805,955.27**	**-51,373,872.53**	341,234,110.44
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	175,969,195.06	175,969,195.06
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**328,802,027.70**	**63,805,955.27**	**124,595,322.53**	517,203,305.50
D01	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**328,802,027.70**	**63,805,955.27**	**124,595,322.53**	517,203,305.50
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	1,911,835.52	1,911,835.52
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**328,802,027.70**	**63,805,955.27**	**126,507,158.05**	519,115,141.02
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-1,911,835.52	00.00	-1,911,835.52
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	83,011,357.57	83,011,357.57
D09	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**328,802,027.70**	**61,894,119.75**	**209,518,515.62**	600,214,663.07

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,382,872,605.98**	**664,938,471.36**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**569,223,244.00**	**71,084,233.36**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	569,223,244.00	71,084,233.36
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	569,223,244.00	71,084,233.36
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	569,223,244.00	71,084,233.36
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**813,649,361.98**	**593,854,238.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	552,280,600.00	527,261,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	232,575,861.98	36,467,768.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,000,000.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000,000.00	3,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	227,575,861.98	33,467,768.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	28,792,900.00	30,124,570.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	28,792,900.00	30,124,570.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,222,376,605.98**	**654,339,071.36**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,222,376,605.98**	**654,339,071.36**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**568,164,626.40**	**570,942,726.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	406,478,073.66	403,660,810.00
210101	Үндсэн цалин	297,324,521.95	292,483,610.53
210102	Нэмэгдэл	86,526,898.71	86,526,899.47
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,880,100.00	10,880,100.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	11,746,553.00	13,770,200.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	53,169,354.76	54,874,494.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,936,755.27	38,615,494.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,058,200.37	4,064,700.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,246,499.68	3,251,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	811,599.69	812,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,116,299.75	8,129,600.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	21,212,513.00	22,304,500.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,425,496.00	2,438,480.00
210302	Түлш, халаалт	16,351,057.00	17,430,060.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,435,960.00	2,435,960.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	19,281,950.00	15,496,400.00
210401	Бичиг хэрэг	5,649,000.00	4,793,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11,843,150.00	8,855,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	455,500.00	713,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,334,300.00	1,134,200.00
2105	**Нормативт зардал**	396,000.00	343,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	396,000.00	343,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	00.00	7,820,070.00
210604	Урсгал засвар	00.00	7,820,070.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,747,000.00	14,149,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,747,000.00	14,149,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	31,225,189.98	32,363,524.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,645,161.98	31,778,924.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	99,000.00	99,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	268,900.00	268,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	212,128.00	216,700.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	31,654,545.00	19,930,428.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,654,545.00	19,930,428.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**654,211,979.58**	**83,396,345.36**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	15,622,600.00	3,016,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	3,480,000.00	3,016,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,142,600.00	00.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	544,649,244.00	75,773,077.36
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	544,649,244.00	75,773,077.36
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	7,654,387.00	00.00

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,580,387.00	00.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	86,285,748.58	4,607,268.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,285,748.58	4,607,268.00
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	70,000,000.00	00.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**160,496,000.00**	**10,599,400.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**160,496,000.00**	**10,599,400.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**160,496,000.00**	**10,599,400.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	160,496,000.00	10,599,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	160,496,000.00	10,599,400.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-160,496,000.00**	**-10,599,400.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	00.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	557,389,500.00	552,779,202.00	4,610,298.00	99%
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	557,389,500.00	552,779,202.00	4,610,298.00	99%
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	554,373,500.00	549,763,202.00	4,610,298.00	99%
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	406,478,500.00	403,660,810.00	2,817,690.00	99%
210101	Үндсэн цалин	295,301,300.00	292,483,610.53	2,817,689.47	99%
210102	Нэмэгдэл	86,526,900.00	86,526,899.47	0.53	100%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	10,880,100.00	10,880,100.00	0.00	100%
210105	Гэрээт ажлын хөлс	13,770,200.00	13,770,200.00	0.00	100%
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	54,874,500.00	54,874,494.00	6.00	100%
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,615,500.00	38,615,494.00	6.00	100%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,064,700.00	4,064,700.00	0.00	100%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,251,800.00	3,251,800.00	0.00	100%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	812,900.00	812,900.00	0.00	100%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,129,600.00	8,129,600.00	0.00	100%
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	22,304,500.00	22,304,500.00	0.00	100%
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,400,000.00	2,438,480.00	-38,480.00	102%
210302	Түлш, халаалт	17,479,500.00	17,430,060.00	49,440.00	100%
210303	Цэвэр, бохир ус	2,425,000.00	2,435,960.00	-10,960.00	100%
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	15,506,900.00	15,496,400.00	10,500.00	100%
210401	Бичиг хэрэг	4,801,700.00	4,793,400.00	8,300.00	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	8,857,400.00	8,855,200.00	2,200.00	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	713,600.00	713,600.00	0.00	100%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,134,200.00	1,134,200.00	0.00	100%
2105	**Нормативт зардал**	343,200.00	343,000.00	200.00	100%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	343,200.00	343,000.00	200.00	100%
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,823,100.00	7,820,070.00	3,030.00	100%

210604	Урсгал засвар	7,823,100.00	7,820,070.00	3,030.00	100%
2107	**Томилолт, зочны зардал**	15,484,400.00	14,149,500.00	1,334,900.00	91%
210702	Дотоод албан томилолт	15,484,400.00	14,149,500.00	1,334,900.00	91%
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	584,600.00	584,600.00	0.00	100%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	99,000.00	99,000.00	0.00	100%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	268,900.00	268,900.00	0.00	100%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	216,700.00	216,700.00	0.00	100%
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	30973800.00	30529828.00	443,972.00	99%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,973,800.00	30,529,828.00	443,972.00	99%
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	3016000.00	3016000.00	0.00	100%
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	3,016,000.00	3,016,000.00	0.00	100%
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	3,016,000.00	3,016,000.00	0.00	100%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	557,389,500.00	552,779,202.00	4,610,298.00	99%
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	527,261,900.00	522,654,632.00	4,607,268.00	99%
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	527,261,900.00	522,654,632.00	4,607,268.00	99%
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	30,127,600.00	30,124,570.00	3,030.00	100%
132001	Орон нутгийн төсвөөс	30,127,600.00	30,124,570.00	3,030.00	100%
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	40.00	38.00	2.00	95%
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	0.00	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	34.00	32.00	2.00	94%
620003	Үйлчлэх ажилтан	03.00	03.00	0.00	100%
620004	Гэрээт ажилтан	02.00	02.00	0.00	100%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**232,575,861.98**	**36,467,768.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**232,575,861.98**	36,467,768.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	232,575,861.98	36,467,768.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	187,075,861.98	31,778,924.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**45,500,000.00**	4,668,844.00
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	45,426,000.00	4,668,844.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	74,000.00	
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	232575861.98	36,467,768.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	232,575,861.98	36,467,768.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,000,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,000,000.00	3,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	227,575,861.98	33,467,768.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана" гэж заасны дагуу Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ-ын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагатай гэрээ байгуулахдаа бараа материалын үнийг тодорхой тусгах, онцгой комиссоос олгож байгаа зардлын анхан шатны баримтын бүрдэлд хяналт тавих, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст байгууллагын даргын шийдвэрийг бүрэн байршуулах зэрэг зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор М.Алтантуяа гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг аудитын менежер А.Цэзням, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ-ын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 03 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн.

Тайланд жилд санхүүгийн баримтад нэг дүгээр гарын үсгийн дарга Д.Алтангэрэл, хоёр дугаар гарын үсгийг нягтлан бодогч С.Гэрэлмаа 2021 оны 1-8 болон 11-12 сард, Б.Бүжинлхам 9-10 сард нар зурж хөрөнгийг захиран зарцуулсан байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ–ын үйл ажиллагааны чиглэл нь иргэдэд газар, барилга, хот байгуулалт, нийтийн аж ахуйн болон газрын кадастрын талаарх төрөөс үзүүлэх үйлчилгээг ил тод, шударга, хөнгөн шуурхай үзүүлж, тэдний эрүүл, аюулгүй таатай орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд оршдог ба Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газраас "Газрын харилцааны цахим шилжилт, эрх зүйн шинэтгэлийг эрчимжүүлэх жил" нэрэмжит жил болгон зарлаж Газрын удирдлагын цахим систем Egazar.gov.mn сайт болон Egazar.gov.mn гар утасны аплейкшныг хэрэгцээнд нэвтрүүлсэн байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ дотоод аудитын нэгж дотоод аудитын чиг үүргийг ГЗБГЗЗГ хэрэгжүүлдэг ба Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ-ын 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд ГЗБГЗЗГ-аас хяналт шалгалт хийгдсэн боловч хяналт шалгалтын тайлан ирээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж аваагүй, аудитад ашиглах баримт материал байхгүй байсан ба дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ-ын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн нийт зардал 557,207.4 мянган төгрөгөөс 1,5 хувиар буюу 8,358.1 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 6,268.6 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин гүйцэтгэлийн үе шатанд хянаж үзэхэд 8,479.2 мянган төгрөг байгаа тул, шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ-ын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 600,389.7 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 83,186.4 мянган төгрөгөөр буюу 16.1 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Мян.төг

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
А	1	2	3
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	46,286.4	32,586.1	(13,700.2)
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	5,500.0	-	(5,500.0)
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	40,786.4	32,586.1	(8,200.2)
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	470,916.9	567,803.5	96,886.6
Үндсэн хөрөнгө	865,226.9	762,613.5	(102,613.4)
Хуримтлагдсан элэгдэл	(394,309.9)	(194,810.0)	199,499.9
Нийт хөрөнгө	517,203.3	600,389.7	83,186.4
Өр төлбөр	-	175.0	175.0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	517,203.3	600,214.7	83,011.4
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	517,203.3	600,389.7	83,186.4

Эх сурвалж: Байгууллагын 2021 оны санхүүгийн тайлан

Тус байгууллагын төрийн сан банкны харилцах данс оны эцэст үлдэгдэлгүй гарсан, өмнөх оны авлага 5,500.0 мянган төгрөгийг төлж барагдуулсан.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 32,586.1 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 8,200.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 40,081.3 мянга, үнэ төлбөргүй 2,464.0 мянга, байгууллагын даргын 2021.12.27-ны өдрийн A/65 дугаартай тушаалаар 5,262.4 мянган төгрөгийн эргэлтийн материал акталснаас шалтгаалсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 762,613.5 мянган төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 102,613.4 мянган төгрөгөөр буурсан нь ТӨБЗГ-ын 2021 оны 05 сарын 20-ны өдрийн 156 дугаар тогтоолоор үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй, элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн боловч ашиглаж болох 66 нэрийн 288,202,6 мянган төгрөгийн балансын үнэ бүхий хөрөнгийг хасаж, ашиглах хугацааг сунгаж, нийт 164,450.0 мянган төгрөгөөр шинэчлэн тогтоосон, ГЗБГЗЗГ-аас 3,039.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийн үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн, техник хяналтын зардлаас 10,599.4 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсантай холбоотой байна.

Аудитаар цалинг давтан тооцоолоходо 175.0 мянган төгрөгийн өглөгийг ажилтанд буцаан олгоогүй, бүртгэл тайланд тусгаагүй байсныг санхүүгийн тайланд залруулснаар өглөг нэмэгдсэн.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл тайлант үеийн үр дүнгийн 83,011.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нөөц данснаас 1,911.8 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 787,273.1 мянга, нийт зарлагыг 787,273.1 мянган төгрөгөөр, улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг 70,000.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

ГЗБГЗЗГ-аас 218,221.7 мянган төгрөгөөр бууруулж 569,045.4 мянган төгрөгийн төсвийн баталсан ба байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал 23,469.8 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардал 7,823.1 мянга нийт 31,292.9 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 537,752.5 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төсөв баталжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 569,045.4 мянган төгрөгөөр баталсан ба тодотголоор 557,389.5 мянган төгрөгийн төсвийг улсын төсвөөс 527261.9 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 30,127.6 мянган төгрөг санхүүжүүлэхээр баталжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 527.261.9 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 30,124.6 мянга төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 552,779.2 мянган төгрөгийг зарцуулж, улсын төсөвт төсөв 4,607.3 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Улсын төсөвт 70,000.0 мянган төгрөг төвлөрүүлэхээс 75,773.1 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 552,779.2 мянган төгрөг байгаа нь цалингийн зардал 2,817.7 мянга, томилолтын зардал 1,334.9 мянга, бараа үйлчилгээний зардал 444.0 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд өмнөх оны авлага 5,500.0 мянга, аймгийн ЗДТГ-аас өмнөх оны барилгын техник хяналтын зардлын тооцооны үлдэгдэл 4,123.7 мянга, Барилга хөгжлийн төвөөс 3,000.0 мянга, өөрийн орлого 23,834.1 мянган төгрөг оруулсан.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор М.Алтантуяа санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн бөгөөд тайлант оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн мэдээллийг хамруулаагүй болно.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд зорилго, 4 зорилтын хүрээнд 126 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж 98.9 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна

3.8 Аудитын гол асуудал

Тайланд онд Egazar.gov.mn сайт болон egazar гар утасны аппликейшнийг хэрэглээнд нэвтрүүлснээр иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагын эзэмшил, өмчлөл, ашиглалтын газарт газрын төлбөр, ногдуулалтыг үүсгэснээр газрын төлбөр, татвараа цахимаар төлөх нөхцөл хангагдаж, газартай холбоотой зөрчлийг арилгах зэрэг холбогдох арга хэмжээг авч ажилласан.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагаас шилэн дансны 2021-2022 оны үйл ажиллагаанд хөндлөнгийн хяналтыг хэрэгжүүлэх ерөнхий чиглэл"-ийн 1 дүгээр хавсралтад заасан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ нь 2021 онд 659,008.3 төгрөгийн 89 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 323,203.6 мянган төгрөгийн 79 мэдээллийг мэдээлж, хуулийн 6.4.5-д заасан 2-8 сарын 333,804.7 мянган төгрөгийн орлогын 10 гүйлгээг хуулийн хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна.

3.9.2 Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилт

Байгууллагын төсвийн хөрөнгийн зарцуулалтад тогтоолын хэрэгжилтийг шалгахад дараах байдалтай байна.. Үүнд:

- 2021 оны төсвийг Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 569,045.4 мянган төгрөгөөр баталсан ба тодотголоор 557,389.5 мянган төгрөг буюу 11,665.9 мянган төгрөгөөр бууруулан баталсан.

- Тайланд онд барилгын тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжүүдэд сургалт, ГЗБГЗЗГ-аас сумдын даамлуудад байгууллагын даргын А/47, А/55 тушаалаар сургалт зохион байгуулан томилолт 6,735.0 мянга, хоол 4,401.0 мянга, бичиг хэргийн зардал 1,027.0 мянга нийт 12,163.0 мянган төгрөг зарцуулсан, тогтмол зардлыг 2021 оны төсөвт 23,469.8 мянган төгрөгөөр баталж гүйцэтгэлээр 22,304.5 мянган төгрөг буюу 5 хувийг хэмнэсэн нь ЗГ-ын 2021 оны."Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.5, 1.8 дахь заалтыг хэрэгжүүлээгүй байна.

3.9.3 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Тус байгууллага нь 2021 онд худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор М.Алтантуяа гүйцэтгэж, Аудитаар нийт 31630.7 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 27031.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт тогтоож, алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 4 зөвлөмж өгснөөс төлбөрийн актыг бүрэн барагдуулж хэрэгжилтийг байгууллагын 2021.05.18 өдрийн 7/692, 2021.06.03-ны өдрийн 309 дугаарт албан бичгээр тус тус ирүүлсэн ба зөвлөмжийн хэрэгжилтээр шалгасан болно.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Байхгүй.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 15,866.7 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 175.0 мянган төгрөгийн 1 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 15,691.7 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах давтан дахин гаргахгүй байх 2 зөвлөмжийг хүргүүлэв.

4.1 Залруулсан алдаа

Цалин, НДШ, ХХОАТ-ын зардлыг давтан тооцоолоход 2021 оны 7-р сард ШШГА-д шилжүүлэхээр 175.0 мянган төгрөгийг суутгасан ба тус ажилтны ШШГА-ын албадан

шилжүүлэх тогтоолын хугацаа дууссан тул суутгалыг суутгуулсан ажилтанд буцаан олгоогүй өглөгөөр бүртгээгүй байна.

Иймд Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" заалтыг үндэслэн санхүүгийн тайланд залруулав.

Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд ажилтанд өгөх 175,0 мянган төгрөгийн өглөгийг бүртгэн залруулав.

4.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. <u>Илрүүлэлт</u>

Тайланд онд барилгын тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжүүдэд сургалт, ГЗБГЗЗГ-аас сумдын даамлуудад байгууллагын даргын A/47, A/55 тушаалаар сургалт зохион байгуулан томилолт 6,735.0 мянга, хоол 4,401.0 мянга, бичиг хэргийн зардал 1,027.0 мянга нийт 12,163.0 мянган төгрөг зарцуулсан, тогтмол зардлыг 2021 оны төсөвт 23,469.8 мянган төгрөгөөр баталж гүйцэтгэлээр 22,304.5 мянган төгрөг буюу 5 хувийг хэмнэсэн нь ЗГ-ын 2021 оны."Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.5, 1.8 дахь заалтыг хэрэгжүүлээгүй байна,

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>

Цаашид Засгийн газраас төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээ болон баримтлах чиглэлийн талаар гаргасан тогтоол, журмыг хэрэгжүүлэн ажиллах.

2. <u>Илрүүлэлт</u>

Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ нь 2021 онд 659,008.3 төгрөгийн 89 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас хуулийн 6.4.5-д заасан 2-8 сарын 333804.7 мянган төгрөгийн орлогын 10 гүйлгээг хуулийн хугацаа хоцроож байршуулсан зөрчилтэй байна.

<u>Өгсөн зөвлөмж</u>

Шилэн дансны тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст хуулийн 6.4.5-д заасан мэдээллийг хуулийн хугацаанд тухай бүр байршуулж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Баянхонгор аймгийн ГХБХБГ	3	15,866.7	1	175.0	0	0	0	0.0	2	15,691.7

---oOo---